STUDY IN ABROAD
AUSTRALIA I NEW ZEALAND
UK I USA I CANADA
IELTS I OET I PTE
Preparation Center
BEACON™
EDUCATION & VISA SERVICES
Siddhartha Chowk, Pokhara, Nepal
061 578812, 573093 9856031631, 9856071671
info@beaconedu.com.np

राष्ट्रिय दैनिक

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

रु. १ मा
कलर भिजिटिङ कार्ड
साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्कः
०६१-५७०६५१, ९८५६०७५५७५

❑ वर्ष २२ ❑ अङ्क १७२ ❑ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' ❑ २०७८ असार २१ गते सोमबार ❑ 5 July 2021 ❑ पृष्ठ ४ ❑ मूल्य रु. २।-

पीडितको उद्धार र राहतका लागि सबै संयन्त्र परिचालन

रासस
काठमाडौं, २० असार

उपप्रधानमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले मनसुनजन्य विपद्का घटनाबाट पीडितको खोज तथा उद्धार र राहतका लागि राज्यका सबै संयन्त्रको समन्वयात्मक परिचालन गरिएको जानकारी दिए।

राष्ट्रियसभाको आजको बैठकमा गृहमन्त्री पौडेलले मनसुनजन्य विपद्का घटनाको क्षति, खोज, उद्धार, राहत एवं पुनःस्थापनाका सम्बन्धमा सार्वजनिक महत्वको वक्तव्य दिँदै खोज तथा उद्धारका लागि जोखिम सम्भावित क्षेत्र नजीकका सुरक्षा एकाइमा सुरक्षाकर्मीलाई तैनाथ गरिएको बताए। पहिराको जोखिम संवेदनशीलतासमेतका आधारमा सडकविभागअन्तर्गतविभिन्नस्थानमा आवश्यक उपकरण र जनशक्ति तैनाथ गरिएको उनले जानकारी गराए । उपप्रधानमन्त्रीले भने, "राजमार्ग अवरुद्ध हुनासाथ पहिरो हटाई यातायात सञ्चालन गर्ने प्रयास जारी राखिएको छ। कतिपय राजमार्गमा आएको अवरोध हटाई एकतर्फीपमा सञ्चालनमा ल्याइएको छ।"

उनका अनुसार ठूलो क्षति भएका कारण बेंसीशहर-मनाङ सडक, अरनिको राजमार्ग, बाजुराको मार्तडी-कोल्टी सडक र कुलेखानी-हेटौँडा सडकका विभिन्न स्थानमा अवरुद्ध सडक सञ्चालन गर्ने प्रयास जारी छ । सेती दोभानलगायत मुग्लिङ-नारायणघाट खण्डका विभिन्न स्थानमा झरेको पहिरो हटाई यातायात सञ्चालन गर्ने प्रयास निरन्तर जारी छ।

यस वर्ष मनसुन शुरू भएयता (२०७८ जेठ ३१ गतेदेखि आजसम्म) देशका विभिन्न जिल्लामा मनसुनजन्य विपद्का २२६ घटना भएको तथा सिन्धुपाल्चोक, बाजुरा, गोरखा, तनहुँ, धादिङ, चितवन, डोटीलगायत २२ जिल्लामा ३९ जनाको मृत्यु, ३१ बेपत्ता र ४६ जना घाइते भएको सरकारले जनाएको छ। विसं २०७८ असार १९ मा परेको अविरल वर्षाका कारण सुनसरीको थला, ट्याङ्ग्रा, बूढी, केशलिया, धनुष खोलामा बाढी आई आसपासका करीब २०० घर डुबान भएको प्रारम्भिक विवरण प्राप्त भएको उनले बताए । पीडितलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा सुरक्षा निकायका सक्रियतामा सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको छ । सोही दिन पर्सा जिल्लाको सिर्सिया खोलाको बाढीले डुबानमा परेका ३१ घरपरिवारलाई स्थानीय प्रहरीको सक्रियतामा सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको छ। मनसुनजन्य विपद्का घटनाबाट मानवीय क्षतिका साथै सयौँ घरपरिवार विस्थापित भएका छन् । हालसम्म सिन्धुपाल्चोक, मनाङ, लमजुङ, कास्की, गोरखा, अर्घाखाची, खोटाङ, तनहुँ, सर्लाहीलगायत जिल्लामा ५०५ निजी घर पूर्णरूपमा तथा ११२ घरमा आंशिक क्षति भएको सरकारको तथ्याङ्क छ । छत्तीस सरकारी कार्यालयका भवन क्षतिग्रस्त भएका छन् । त्यसैगरी नौ विद्यालय तथा सामुदायिक भवनमा क्षति पुगेको छ। विपद्बाट सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा सात, मनाङ र चितवनमा दुईदुई, तथा तनहुँ मोरङ, उदयपुर र सिरहामा एक गरी जम्मा १५ वटा मोटरेबल पक्की पुलको क्षति भएको छ । मनाङमा पाँच मोटरेबल काठेपुलको क्षति भएको छ। सिन्धुपाल्चोकमा १४, मनाङमा सात र मस्याङ्दी नदीको एक्लेफाँटमा (तनहुँ र गोरखा जोड्ने) एक गरी २३ वटा झोलुङ्गे पुल क्षतिग्रस्त भएका छन् । विषयगत निकायबाट तत्काल कार्ययोजना बनाइ क्षति भएका सार्वजनिक सम्पत्ति र पूर्वाधारको पुनःनिर्माण गरिने उपप्रधानमन्त्री पौडेलले अवगत गराए।

वेशीचोकमा पहिरो अवलोकन गर्दै सांसद बरालद्धारा पहिरो व्यवस्थापनमा पहल गर्ने आश्वासन

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २० असार

गण्डकी प्रदेशका सांसद रामजी प्रसाद बराल (जीवन) ले पोखरा १९ स्थित वेशीचोकमा गएको पहिरोको अवलोकन गर्दै पहिरो व्यबस्थापनमा आवश्यक पहल गर्ने बताएका छन्।

आइतबार पोखराको घार्मी हुदै वेशीचोक पुगेका सांसद बरालले तत्काल पहिरो व्यबस्थापना कठिन हुने बताउदै पहिरो खस्न रोकिएसंगै त्यसको व्यबस्थापन सहित सडक संचालनको लागि आवश्यक पहल गर्ने बताएका हुन् । पहिरो व्यबस्थापन सहितको त्यस क्षेत्रको सडक निर्माणमा अल्पकालिन र दृर्घकालिन रुपमा राम्रो इन्जिनियरिङ गरेर व्यबस्थापन गर्नुपर्ने सांसद बरालको भनाई छ। राम्रो इन्जिनियरिङ गर्न नसक्दा नेपालका धेरै सडक, पुल सहितका भौतिक पूर्वाधार बर्षादको पानीले जोखिम निम्ताउने गरेको उनले दाबी गरे । पुर्वाधार विकास कार्यालय कास्कीका डिभिजन प्रमुख दिनेश घिमिरेले गत बर्ष पनि बर्षादको समयमा ठुलो पहिरो आएको कारण करिब ४० लाख लगानीमा ग्वाविन तार झाली सहित सडक निर्माण भए पनि हाल सोही स्थानमा ठुलो पहिरो आएको बताए । हाल पनि पहिरो नरोकिएकोले पहिरो रोकिय पछि मात्र सडक संचालन सहित पहिरो व्यबस्थापन गर्नुपर्ने उनले जनाए । धेरै पटक जेसिभिबाट सडकमा आएको पहिरो हटाउदै आए पनि यस पाली ठुलो मात्रामा र हाल पनि पहिरो खस्नेक क्रम नरोकिएकोले तत्काल सडक खुलाउन नसकिने भएको पोखरा १९ का वडा अध्यक्ष शोभामोहन पौडेलले बताए। तल्लो क्षेत्रमा भोटिखोला सिंचाई योजना भएकोले पहिरोले

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

सत्तरी प्रतिशत पाठ्यपुस्तक बिक्री, नयाँ नक्साको बेग्लै पृष्ठ पठाइयो

रासस
काठमाडौं, २० असार

सरकारी स्वामित्वको जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडले नयाँ शैक्षिक सत्रका लागि उत्पादित पाठ्यपुस्तक हालसम्म ७० प्रतिशत बिक्रीवितरण गरेको छ।

कोरोना महामारी र निषेधाज्ञाका बीच पाठ्यपुस्तक उत्पादन र वितरणलाई अत्यावश्यक सेवामा राखिएपछि लिमिटेडबाट छापिएका पाठ्यपुस्तक विभिन्न प्रदेश र जिल्लामा बिक्रेतामार्फत ढुवानी गराइएको हो। विगतका तय गरिएका पाठ्यक्रम मुद्रणीय प्रति (सिआरसी) का आधारमा पहिल्यै छापिइका पाठ्यपुस्तकमा नेपालको कालापानी, लिम्पियाधुरा र लिपुलेक समेटिएको नयाँ राजनीतिक नक्सा समावेश नभएकामा सम्बन्धित पृष्ठमा नक्साबारे अलग्गै पृष्ठ छापेर विद्यालय-विद्यालयमा पठाउने काम पनि केन्द्रले गरिरहेको छ । हाल मुद्रण भइरहेका पाठ्यपुस्तकमा नयाँ नक्सासहित छपाइ भइरहेको केन्द्रका प्रबन्ध सञ्चालक अनिलकुमार झाले बताए। विद्यालय तहका पाठ्यपुस्तक विद्यार्थीलाई निःशुल्क उपलब्ध गराउने सरकारको दायित्व हो। कक्षा १ देखि ३ सम्मका पाठ्यपुस्तक निजी क्षेत्रका प्रेसले उत्पादन गर्दै आएका छन् भने सो तहभन्दा माथिका लाागि जनक शिक्षाले उत्पादन गर्दै आएको छ। वितरणका लागि केन्द्रले मुलुकका आफ्ना प्रादेशिक र अन्य कार्यालयमा गरी एक हजार एक सय बिक्रेता नियुक्त गरेको छ। शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री कृष्णगोपाल श्रेष्ठले नयाँ नक्सा समावेश गर्न निर्देशन दिएपछि यही असार १५ गते पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले जनक शिक्षा लिमिटेडलाई त्यसबारे पत्राचार गरेको थियो । पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले आग्रह नगरेसम्म उत्पादनकर्ता निकायले पाठ्यपुस्तकमा परिमार्जन गर्न पाउँदैन । नयाँ (चुच्चे) नक्सा अनुसार नेपालको क्षेत्रफल बढेर एक लाख ४७ हजार ५१६ कायम भएको छ । संसद्बाट संविधान संशोधन भएपछि नेपालका नयाँ राजनीतिक नक्सा २०७७ जेठ ७ गते भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयले सार्वजकि गरेको थियो। शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र पाठ्यक्रम विकास केन्दले समयमा नयाँ नक्साबारे पाठ्यसामग्रीमा परिमार्जनका लागि समयमा औपचारिक पत्राचार नगर्दा बजारमा गइसकेका पाठ्यपुस्तकमा पुरानै नक्सा समावेश भएको गुनासो आएको थियो।

थप १,६०३ संक्रमित भेटिए, २७ को मृत्यु

रासस
काठमाडौं, २० असार

नेपालमा थप एक हजार ६०३ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण पुष्टि भएको छ। योसँगै नेपालमा कोरोना भाइरसबाट सङ्क्रमितको सङ्ख्या छ लाख ८२ हजार ७३९ पुगेको छ।

थप चार हजार ८७६ जनाको पिसिआर परीक्षण तथा तीन हजार २५६ जनाको एन्टिजेन विधिबाट कोरोना परीक्षण गरिएको थियो । पिसिआर विधिबाट एक हजार ४२ तथा एन्टिजेनबाट ५६१ जनामा सङ्क्रमण पुष्टि भएको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयका प्रवक्ता डा कृष्ण पौडेलले जानकारी दिए। हालसम्म छ लाख नौ हजार २१८ जना कोरोना भाइरसबाट मुक्त भइ घर फर्किएका छन् । पछिल्लो २४ घण्टामा देशभर दुई हजार ५५२ सङ्क्रमित निको भएर घर फर्किएका छन् । काठमाडौं उपत्यकामा पछिल्लो समय ४६१ सङ्क्रमित थपिएका छन् । काठमाडौँमा ३४२, ललितपुरमा ८८ तथा भक्तपुरमा ३१ जनामा सङ्क्रमण पुष्टि भएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

पछिल्लो समय नेपालमा कोरोना भाइरसको सङ्क्रमणबाट थप २७ सङ्क्रमितको मृत्यु भएको छ । योसँगै कोरोना भाइरसको सङ्क्रमणबाट ज्यान गुमाउनेको सङ्ख्या नौ हजार २२५ पुगेको मन्त्रालयले जनाएको छ।

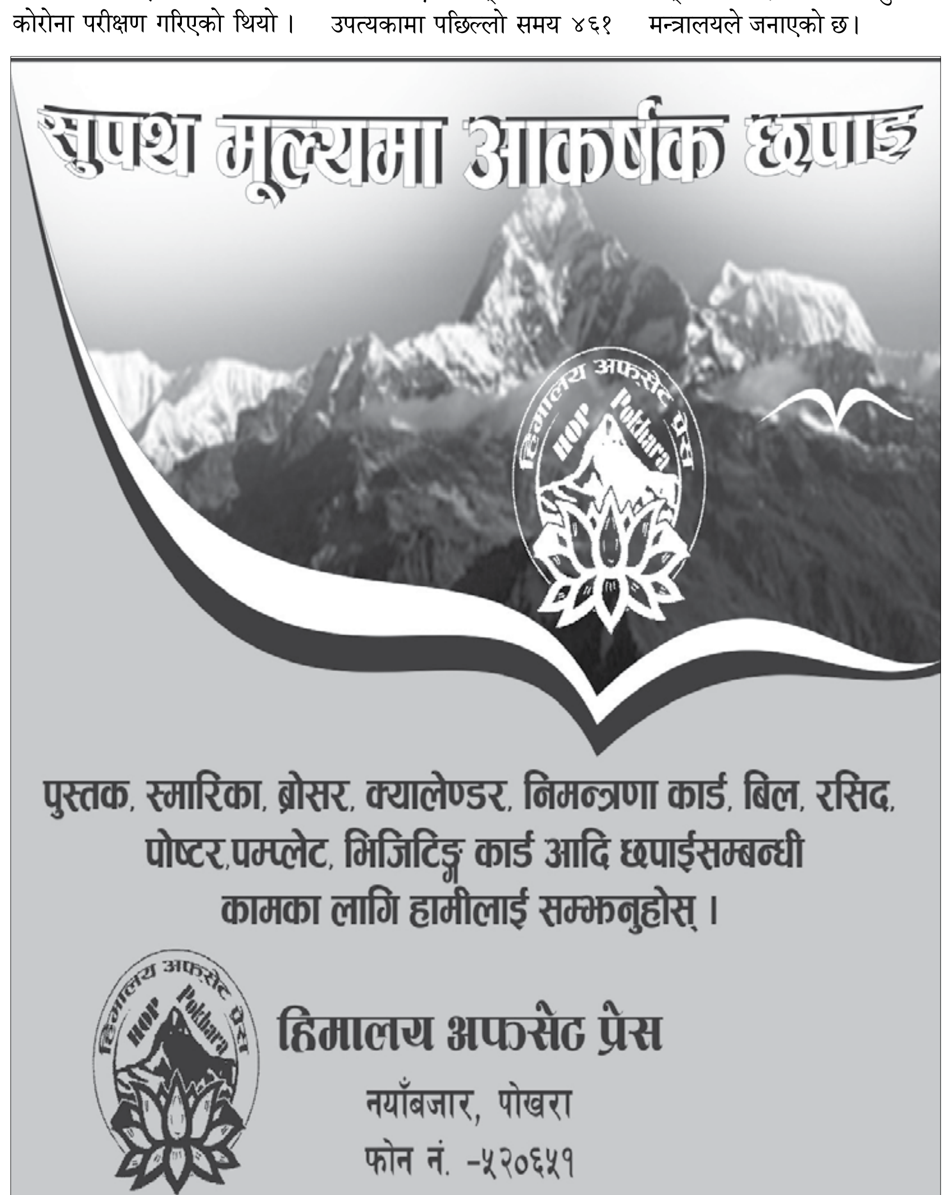

मनाङका सरकारी कार्यालयमा सोलार जडान

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २० असार

बाढीपहिरोका कारण विद्युत् सेवाबाट विच्छेद भएको मनाङको सदरमुकाम चामेका सरकारी कार्यालयमा आजदेखि सोलार जडान गरिनेभएको छ।

बयालीस किलोवाटको लघु जलविद्युत् आयोजना बाढीले बगाएपछि गत जेठ ३० गतेदेखि चामेका सरकारी कार्यालयमा विद्युत् सुविधा विच्छेद भएको थियो । सरकारी कार्यालयमा विद्युतीय भुक्तानी सेवा, सूचना प्रविधि र कम्प्युटर प्रणालीमा आधारित सरकारी सेवा प्रवाह अवरुद्ध भएपछि गण्डकी प्रदेश सरकारले सोलार उपलब्ध गराएको हो। सरकारले १६ वटा कार्यालयका लागि चार चरणमा सौर्य ऊर्जा प्रणालीका सामग्री शनिबार

चामे पुऱ्याएको हो । पोखराबाट बैंसीशहर लगिएको भए पनि मौसम खराब भएका कारण सामान चामे पुऱ्याउन सकिएको थिएन। शनिबार मौसम खुलेसँगै ती सामग्री मनाङ पुऱ्याइएको र आजदेखि जडान शुरु गरिने ऊर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालयका सिडिई हरिदत्त पौडेलले जानकारी दिए । करिब रु १९ लाखको सामान ढुवानीका लागि रु चार लाख ३१ हजार खर्च भएको छ। सबै खर्च गण्डकी सरकारले नै बेहोरेको छ। सार्वजनिक खरिद ऐनको दफा ४१(१) (घ३) बमोजिम विशेष परि स्थितिमा सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया अपनाई सामान पठाइएको हो । प्रत्येक कार्यालयका लागि १५० वाटका दुई वटा सोलार प्यानल, दुई वटा ब्याट्री र इन्भर्टर उपलब्ध गराइएको छ । बाढी पहिरोका कारण जिल्लाका स्थानीयस्तरका लघुजलविद्युत् योजनामा क्षति पुगेको छ। राष्ट्रिय प्रसारण लाइनको पोल ढलेका कारण मनाङ सदरमुकाम चामेसहित गाउँहरूमा बिजुली बलेको छैन। असार मसान्तमा सम्पादन गर्ने कामसमेत बिजुली नभएकै कारण प्रभावित भएका छन् । मुख्यमन्त्री कृष्णचन्द्र नेपाली पोखरेलको अध्यक्षतामा यही असार ६ गते बसेको प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले सोलार खरिद गरेर पठाउने निर्णय गरेको थियो।

उद्धार गरिएको पोथी चितुवाः पोखरा महानगरपालिका-८ सिमलचौरस्थित नागबेली टोलबाट आइतबार डिभिजन वन कार्यलय कास्कीको टोलीले स्थानीयको शौचालयबाट उद्धार गरिएको पोथी चितुवा।
तस्वीर : राधिका कँडेल, रासस

घर भाडा र बैंक ब्याजमा छुट दिन फेन्सी व्यवसायीको माग

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २० असार

फेन्सी तथा रेडिमेड व्यवसायी सघ पोखराले गत वर्ष झैं यस वर्ष पनि विश्वव्यापी रुपमा फैलिएको दोस्रो चरणको कोरोना सक्रमणले व्यवसायमा मन्दी आएपछि घरभाडामा विशेष छुट दिन आग्रह गरेको छ।

फेन्सी तथा रेडिमेड व्यवसायी सघ पोखराले कम्तीमा पनि पचास प्रतिसत घरभाडा छुट गर्न घरधनी तथा कम्पनीलाई आग्रह गरेको हो । हाल देखिएको आर्थिक मन्दीले व्यवसाय चौपट्ट भएको बताउँदै न्युनतम ५० प्रतिसत भाडा छुट गरी व्यवसायीलाई राहात दिन पोखरा महानगरपालिका भित्रका घर बहाल लगाउने घर धनी तथा कम्पनीलाई अनुरोध गरिएको फेन्सी तथा रेडिमेड व्यवसायी सघका अध्यक्ष राजु पौडेलले जानकारी

दिए। कोरोना समस्याले व्यवसायमा देखिएको मन्दीले सम्पूर्ण व्यवसायीलाई ठुलो समस्या परेको भन्दै हाल बैंक व्याज तिर्ने बेलामा समस्या भएको संघले ठहर गरेको छ। सकेसम्म सो समयको बैंक ब्याज मिनाह गरीदीन आग्रह गर्दै वा सो समयको बैंक ब्याज बुजाउने समय थप गर्न र तिर्न मिल्ने वातावरण बनाइदिन पनि सघले आग्रह गरेको छ । साथै यस विषम परिस्थितिमा सम्पुर्ण आफ्ना व्यवसायीलाइ धैर्यताका साथ सुरक्षित रहदै स्वाथ्य सुरक्षाका उपायहरु अवलम्वन गर्दै आ आफ्नो व्यवसाय सन्चालन गर्न समेत आग्रह गरेको छ।

वेशीचोकमा...

लगेकोले १०/१० इन्चका दुई वटा पाइपको सहायताबाट पानीको सिंचाईको व्यबस्थापन गरिएको उनले जनाए । दृर्घकालिन सोच बनायर पहिरोलाई व्यबस्थापन गर्न नसके मिनि कृष्ण भिरको रुपमा वेशीचोक पहिरोको उच्च जोखिममा हुने भएको अध्यक्ष पौडेलले बताए।

पानी व्यबस्थापन र राम्रो इन्जिनियरीङ हुन नसक्दा गत बर्ष ४० लाख खर्चियर बनाएको ग्वाविन झाली सहितको सडक यस बर्षको बर्षादको समयमा पहिरोले बगाएको पोखरा १९ वेशीचोकका स्थानियको दाबी छ। राम्रोसंग इजिनियरिङ गर्न नसक्दा र पोखरा महानगरपालिकाले घार्मी देखि आएको सडक तथा नालाको पानीलाई व्यबस्थापन गर्न नसक्दा यसपाली पनि सोही ठाँउमा ठुलो पहिरो गएको स्थानिय चन्द्रे सुनारले बताए।

उनले भने गत बर्ष निर्माण गरेको ग्वाविन झाली सहितको सडक यस बर्षको भलपानीमा क्षेति पुऱ्याएको छ, बर्षादको पानीलाई व्यबस्थापन गर्न नसक्दा वालुवामा पानी हालेसरी बजेट स्वाहाः भयो ।" यस बर्ष पनि असारको दोस्रो हप्तामा पहिरो आएकोले हाल पनि पहिरो खस्ने क्रम नरोकिएकोले गर्दा आफुहरुको बस्ती नै जोखिममा भएको सुनारले गुनासो गरे।

नाम नवताउने सर्तमा एक युवाले विना इन्जिनियरिङका कारण गत बर्ष भएको लगानी यस बर्ष वालुवामा पानी हालेसरी स्वाहाँ भएको दाबी गरे।

बाढी पहिराले सडक र गोरेटो रहेन

पोखरापत्र संवाददाता
मनाङ, २० असार

बाढी पहिराबाट प्रभावित हिमाली जिल्ला मनाङका स्थानीयवासीलाई सदरमुकाम पुग्न सकस भएको छ। बाढी पहिराले एक ठाउँबाट अर्को ठाउँ पुग्नका लागि सडक सञ्जाल पूर्ण रूपमा टुटेको छ भने अस्थायी रूपमा बनाइएका गोरेटा मर्स्याङ्दी नदीले बगाएको छ।

तिमाङबाट सदरमुकाम पुग्नुपर्ने सर्वसाधारणका लागि बनाइएको गोरेटो बाटोसमेत बाढीले बगाएपछि सकस भएको छ । प्रमुख जिल्ला अधिकारी विष्णु लामिछाने भन्नुहुन्छ, "बाढीपहिराले सडक देखिदैन, खोल्सीमा मान्छेसमेत हिँड्ने ठाउँ छैन, भित्ता मात्रै बाँकी छ, सडक मर्स्याङ्दीमा खसेको छ, भित्तो टेक्दै, समात्दै हिँड्नुपर्छ, लडियो भने सिधै मर्स्याङ्दी नदीमा पुगिन्छ।" उनका अनुसार कोतो नजिकै चामे जाने बाटो पनि मर्स्याङ्दीले बगाएको छ भने सडक छियाछिया बनेको छ। नासों गाउँपालिका-२ नाचैका अध्यक्ष भीमबहादुर गुरुङका अनुसार मर्स्याङ्दी नदी वरिपरि दुवैतर्फ हिँड्ने बाटो समेत छैन। मुस्किलले खोत्रोको झोलुङ्गे पुल तरेर बेंसीसहर पुगेको उहाँले बताउनुभयो। "धन्न खोत्रोको पुल बाँकी राखेछ बाढीले, अरू सबै बगाइदियो, बाटो नभएपछि जङ्गल हिँड्न बाध्य भएका छौं", उहाँले भन्नुभयो। जेठ ३१ देखिको परेको वर्षाले बेंसीसहर-चामे सडक पूर्ण रूपमा अवरुद्ध छ।

कम क्षति भएको भनिएको लमजुङ खण्डमा समेत सवारी चल्न सकेको छैन। एउटा मात्र विकल्प हेलिकप्टरले राहत ओसारिरहेको छ। बेंसीसहरदेखि मनाङ सिमाना म्यार्दीसम्मको ३५ किलोमिटरमा म्यार्दीदेखिचामेसम्मको३०किलोमिटर सडकमा बढी क्षति भएको छ। बाढीले सडक र गोरेटो मात्रै नभई बेलिब्रिज, काठेपुल, कल्भर्ट पनि बगाएको छ। केही ठाउँमा बाटो देखिए पनि कतिपय ठाउँमा बाटोको निसानासमेत नरहेको लामिछानेले बताउनुभयो। "बाढीपहिराले धेरै दिन चामेभन्दा बाहिर निस्कनै सकिने अवस्था थिएन, बाटो हेर्न निस्किएको चार पाउ टेकेर थानचोकसम्म पुगियो, त्यसपछि अघि बढ्न भने सकिएन र त्यहीबाट फर्कियौँ", उहाँले भन्नुभयो।

उनका अनुसार कोतो नजिकै पहिराले सडक भासिएपछि अझ सकस भएको छ। मानिस अहिले जङ्गलबाट बाटो बनाउँदै हिँड्नु परेको छ। थानचोक नजिकै चट्टान मात्रै बाँकी रहेको मर्स्याङ्दीले पहिरो खसेको छ। कोतो, थानचोक, तिमाङ,धारापानी,दानक्यु-बगरछाप, खोत्रो, सिरानताल, म्यार्दीलगायत स्थानमा बाढीपहिराले सडक बढी क्षति पुऱ्याएको छ।

लमजुङतर्फको सडक खण्डअन्तर्गत खरखरे, घट्टेखोला, रामबजार, स्याँगे, च्याम्चेलगायत क्षेत्रमा पहिरो गएको छ। मनाङ सदरमुकाम चामेबाट पहिरा पन्छाउने योजना बनाए पनि पर्याप्त मात्रामा पेट्रोल, डिजेल ल्याउन नसक्दा समस्या भएको प्रजिअ लामिछानेले बताउनुभयो। "हेलिकप्टरबाट फ्युल ल्याएर चामे, तिमाङ र माथिल्लो तिमाङमा राख्ने योजना गरिएको छ, निरन्तर वर्षा र खराब मौसमले हेलिकप्टर पनि आउन सकेको छैन, समस्याले काम गर्न पनि मुस्किल भएको छ", उहाँले भन्नुभयो । बेंसीसहर-चामे सडकको कुल ६५ किलोमिटरमध्ये मनाङतर्फको सडक खण्डमा धेरै क्षति पुगेको छ। लमजुङतर्फ खण्डको पहिरो हटाउन थालिएको छ। डुम्रे-बेंसीसहर-चामे सडक योजनाका इञ्जिनीयर सुरज महर्जनका अनुसार लमजुङ खण्डमा बेंसीसहरदेखि पहिरा सफा गर्ने कार्य थालिएको छ। "खरखरेको पहिरो हटाएका छौं, पानी पार्ने क्रम जारी नै छ, माटो, ढुङ्गा फाल्ने काम भइरहेको छ," उहाँले भन्नुभयो, "रामबजारभन्दा अगाडि सडक नै मर्स्याङ्दीले तानेको छ, नयाँ ट्र्याक बनाएका छौं ।" उहाँका अनुसार अर्खलेको २ ठाउँमा नयाँ ट्र्याक खोलिएको छ। "नयाँ ट्र्याक बनाउनका लागि कतिपय ठाउँमा बम ब्लास्टिङ गर्नुपर्ने देखिन्छ, त्यस्तो ठाउँमा नेपाली सेनाको सहयोग लिनेछौँ, मौसममा सुधार हुँदै गएमा केही दिनमा रामबजारतर्फ खुला गर्न सकिन्छ, त्यसपछि २/३ दिनमा हामी सीमा क्षेत्र म्यार्दीको सडकमा काम गर्नेछौँ", महर्जनले भन्नुभयो।

डुम्रे-बेंसीसहर-चामे सडक योजनाका प्रमुख सिनियर डिभिजन इन्जिनियर अमितकुमार श्रेष्ठले भन्नुभयो, "लमजुङ खण्डको सडक सफा गर्ने र नयाँ ट्र्याक खोल्ने कार्य केही दिनमा सकिनेछ ।" उहाँका अनुसार दैनिक ३ वटा एक्स्काभेटर र २ वटा लोडरमार्फत काम भइरहेको छ । "चामेतर्फबाट सडक खुलाउँदै ल्याउन गाह्रो भयो, तलबाट गरिरहेका छौं, पानी परेपछि बाढीपहिराले समस्या भइरहेको छ," उहाँले भन्नुभयो। मनाङका धेरै स्थानहरूमा नयाँ ट्र्याक खोल्नुपर्ने अवस्था छ।

पोखराको चिप्लेढुंगाको बिच सडक मै भ्वाङ पर्‍यो

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २० असार

पोखराको व्यस्त बजार चिप्लेढुंगाको बिच सडक मै भासिएको छ। चिल्लेढुंगा बि.पी. चोक को सडक बिच भागमा आइतबार सडकमै भ्वाङ परेको पोखरामा महानगरपालिका वडा नम्बर ४ का वडा अध्यक्ष शंकर बास्तोलाले बताए।

हेर्दा सानो भ्वाङ भए पनि जेसिबिको सहायताले खन्दै जादा पुरुवा सहितको माटो ढुंगाको भाग भएको र कमलो माटो भएकोले गर्दा जमिन भासिएको हुन सक्ने उनले बताए । पोखरा ४ क्षेत्रको धेरै भाग कमजोर भूभाग भएकोले लामो समय बर्षाद हुदाँ कुनै पनि ठाँउमा जमिन भासिन सक्ने वा भ्वाइ पर्न सक्ने अध्यक्ष बास्तोलाले बताए।

भासिएको (भ्वाङ) भागलाई

जेसिवीको सहायताले खनेर ग्रावेल हालेर पुरिएको अध्यक्ष बास्तोलाले बताए। केही समय अघि पछि हाल भासिएको भन्दा केही मिटर नजिक सडक भासिएको उनले जनाए । सडकमै भासिएको दृश्यावलोकन गर्न केही समय मानिसहरुको भिड् लागेको थियो।

क्रियाशील सदस्यता छानबिन समितिको प्रवक्तामा पौडेल

रासस
काठमाडौं, २० असार

नेपाली कांग्रेस क्रियाशील सदस्य छानबिन समितिको प्रवक्ताको जिम्मेवारी केन्द्रीय सदस्य प्रदीप पौडेललाई दिइएको छ।

कांग्रेसको क्रियाशील सदस्यता छानबिन समितिले आइतबार एक विज्ञप्ति जारी गर्दै केन्द्रीय सदस्य पौडेललाई प्रवक्ताको जिम्मेवारी दिइएको बताइएको हो । छानबिन समितिको आधिकारिक धारणा सार्वजनिक गर्न केन्द्रीय सदस्य पौडेललाई प्रवक्ता तोकिएको कांग्रेस केन्द्रीय कार्यालयका सचिव केशव रिजालले जानकारी दिए । पार्टीका केन्द्रीय सदस्य रमेश लेखक संयोजक रहेको उक्त समितिमा पौडेलसहित आनन्द ढुङ्गाना, श्याम घिमिरे, जीवन परियार, कल्याण गुरुङ र योगेन्द्र चौधरी सदस्य रहेका छन्।

कपालको उपचार
कपाल झर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमार्ने
के तपाई कपाल झरेर चिन्तित हुनुहुन्छ ?
● कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा वढी नियमित झरिहेको छ,
● चिसो समयमा कपालका समस्याहरु बढ्न सक्छन्
● कपालको वीच वीचमा टाटुपरेर झरेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल झर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
● कपाल झरेको कारणले झुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगाबै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग झर्ने, दाढी झर्ने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्कः पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२२४२, ९८४६०६८८०६

के तपाईमा यौनसम्बन्धी समस्या छ
पुरुषमा देखिने: शिघ्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङग उत्तेजना नहुने, लिङ चिलाउने, सरूवा यौन रोग, स्वप्नदोष, लिङगको आकार सानो हुने आदि ।
महिलाहरूमा देखिने: स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुख्ने, ढाड दुख्ने, महिनाबारीमा गडवडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि ।
सुन्दरता : अनुहारका सबै किसिमका दाग, डण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक कोठी वा फोकाहरु, दुवी, सेता दुवी, साथै अन्य चर्मरोगहरु ।
मलद्वार सम्वन्धी रोग : छारसुत्रद्वार पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्दा गाह्रो हुने, मलद्वार दुख्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।
महिला वा पुरूषमा हुने (बाँझोपन) नि:सन्तानपनको सफल उपचार
जाँच्ने समयः प्रत्येक दिन बिहान ९:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म
सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आर्युबेंद क्लिनीक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१- ५८९१९४, ९८४४३११९०६, ९८४६०४११३१
नोट : नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथाशीघ्र सम्पर्क गर्नुहोला।

फेवा प्रकाशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित पोखरापत्र राष्ट्रिय दैनिकका लागि प्रधान सम्पादक : पुण्य पौडेल, सम्पादकः रतन गुरुङ, कार्यकारी सम्पादक : शोभाकान्त सिग्देल, प्रबन्ध निर्देशकः नारायण भण्डारी
कार्यालयः नयाँबजार, पोखरा, फोनः ०६१-५८२५०८, ०६१-५७०६५१, ०६१-५३७८५७ E–mail: pokharapatradaily@gmail.com, pokharapatra@yahoo.com, Website : www.pokharapatra.com.np मुद्रणः हिमालय अफ्सेट प्रेस, नयाँबजार, पोखरा।

सुक्तिसुधा

ईश्वरीय चिन्तनले मनलाई शान्त पार्दछ। - प्रेमचन्द

सम्पादकीय

खोपप्रतिको आशा टुट्न नदेऊ

कोरोना महामारीको संक्रमण हुनबाट रोक्न, गम्भीर बिरामी र मृत्यु हुनबाट रोक्ने एक मात्र विकल्प त्यसविरुद्धको खोप ठानिएको छ। ठूला र धनी राष्ट्रले कोरोना विरुद्धको खोपलाई आफ्ना नागरिकलाई बचाउन अभियान चलाएका छन्। एक वर्षअघि खोप बनाउने होड ठूला र शक्ति राष्ट्रले गरेका थिए। त्यसमा उनिहरु सफल पनि भए। २०१९ को डिसेम्बरमा पत्ता लागेको यो महामारीविरुद्धको खोप वैज्ञानिकहरूले एक वर्ष नपुग्दै विकास गरेका छन्। जस–जसले सुरुमा खोप खरिद गर्न सके र आफ्ना नागरिकलाई धेरै संख्यामा लगाए, त्यहाँ कोरोना संक्रमणको दर निकै घटेको छ।

आर्थिक, सामाजिक गतिविधि बढेका छन्। मानिसको जीवन सहज हुन थालेको छ। अहिलेसम्म उत्पादित खोपको मुख्य हिस्सा अमेरिका, बेलायत र युरोपेली देश, जापान, अस्ट्रेलिया र इजरायलजस्ता विकसित देशको पहुँचमा बढी रहेको छ। नयाँ भेरियन्टको विकास हुँदै जाँदा तेस्रो लहर आउने अनुमान गर्न थालिएको समयमा आउन थालेको चिनियाँ खोपले थोरै भए पनि आशा जगाएको छ। आफैँ उत्पादक भएकाले चीनले संख्याको दृष्टिले सबैभन्दा बढी आफ्नो जनसंख्याको ४० प्रतिशतभन्दा बढीलाई खोप लगाएको छ। भारत पनि खोप उत्पादक हो र त्यहाँ पनि खोप लगाउनेको संख्या बढ्दै गएको छ। विपन्न देशका लागि भने यस्तो खोपको व्यवस्था गर्नु निकै मुस्किल बनेको छ। नेपालले अहिलेसम्म भारतबाट किनेको १० लाख डोजबाहेक चीन र भारतबाट अनुदानमा पाएको र विश्व स्वास्थ्य संगठनमार्फत पाइएको समेत गरी ४२ लाख नागरिकलाई खोप लगाएको छ।

नेपालमा ९ प्रतिशतले पहिलो खोप लगाएका छन्। जसमध्ये जम्मा ३ प्रतिशतले अर्थात सात लाखले दोस्रो डोज लगाउन पाएका छन्। गरिब देशमध्ये नेपाल खोप लगाउने संख्याका दृष्टिले नराम्रो स्थानमा नरहेको भए पनि कोरोना महामारी नियन्त्रण गर्न र नागरिकलाई सुरक्षित राख्न अझै ३ करोड ५० लाख डोज आवश्यक छ। नेपालले शुरुमा भारत र पश्चिमा देशमा बढी निर्भर रहेर खोप बन्दोबस्त गर्न अनुदान र खरिदका लागि प्रयास गरेको थियो। चीनसँग खरिद गर्न आलटाल गरिरहेको सरकार पछिल्लो समय चीनबाट ४० लाख मात्रा खोप ल्याउन समझदारीमा पुगेको छ। पहिलो खेप खोप आगामी २४ असारमा लिन नेपाल वायुसेवाको जहाज वेईजिङ जाने भएको छ। चिनियाँ खोप निर्माता कम्पनी सिनोफार्मले उत्पादन गरेको खोप ल्याउने भएको छ। नेपालमा पहिलो डोज भेरोसेल लगाएर अर्को मात्रा लगाउन नपाएकाहरूले दोस्रो डोज लगाउने र अरूले पहिलो डोज लगाउन पाउनेछन्। यसले नेपालमा संक्रमण दर घटाउन मद्दत गर्नेछ। नेपालमा संक्रमण दर अहिले पनि उच्च छ। परीक्षण गरिएकाहरूमा २५ प्रतिशतको हाराहारी संक्रमण पुष्टि हुनुले संक्रमणको दर भारतलगायत देशमा भन्दा उच्च रहेको देखाउँछ।

नयाँ भेरियन्टको विकास हुँदै जाँदा तेस्रो लहर आउने अनुमान गर्न थालिएको समयमा आउन थालेको चिनियाँ खोपले थोरै नै भए पनि आशा जगाएको छ। चिनियाँ खोप ल्याउन जसरी सकेको छ त्यसै गरि अन्य देश र विश्व स्वास्थ्य संगठनलाई पनि घचघच्याउन छोड्नुहुदैन। राजनीतिक खिचातानीका कारण खोप ल्याउन नदिने घृणित खेल भएको प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले उजागर गरेका छन्। सत्ता स्वार्थको खेलमा जनताको ज्यान बचाउने खोपमा असहयोग गर्नु निन्दनीय काम हो। जे जस्ता अबरोध हुँदा पनि सरकारले थप प्रयास गर्ने हो भने यसै वर्षभित्र सबैका लागि खोप उपलब्ध हुन सक्ने सम्भावना अझै छ। खोपले बढाएको आशालाई जोगाउन निरन्तर उपलब्ध हुने बन्दोबस्त गर्नु आवश्यक छ।

एक बर्खामै उप्किन्छन् कालोपत्र सडक

–तारानाथ आचार्य
बलेवा, २० असार (रासस)

दुई महीना पहिले कालोपत्र भएको बागलुङ नगरपालिका-१३ पैँयुपाटाको सडक चार ठाउँमा उप्किएको छ। यस वर्ष कालोपत्र भएको झण्डै ५०० मिटर खण्डको बीचमा कालोपत्र उप्किएर खाडल बनेका छन्।

सडक मुनिबाट खसेको पहिरो, सडक माथिबाट आउने पहिरो र जमीन नै भासिएपछि कालोपत्रे उप्किएको हो। सङ्घीय सरकारको रणनीतिक सडक योजनाअन्तर्गत कालोपत्र भएको सडक उप्किएपछि सडक डिभिजन कार्यालय बागलुङले मर्मतको काम थालेको छ। निर्माण कम्पनीलाई जिम्मेवारी दिएर सडक मर्मतको काम भइरहेको इञ्जिनीयर अर्जुन गौतमले बताउनुभयो। "निर्माणको जिम्मेवारी पाएको बिएमए निर्माण सेवाले पुनःनिर्माणको काम गरिरहेको छ", उहाँले भन्नुभयो, "तलमाथि भाँसिएर कालोपत्र उप्केको हो।" मालढुङ्गा-पाञ्जा-अमलाचौर, कुश्मीशेरा बरेङ शान्तिपुर सडक नामकरण गरेर यो सडकमा सङ्घीय सरकारले दुई वर्ष पहिलेदेखि सडक मर्मत र कालोपत्रको काम गरिरहेको छ। बागलुङमा यस वर्ष कालोपत्र भएका अधिकांश सडकमा बाढीपहिरो र जमीन भाँसिने समस्या छ। सङ्घीय सरकारकै रणनीतिक सडकअन्तर्गत बागलुङ नगरपालिका-१२ अमलाचौरमा सडक कालोपत्रको काम चलिरहेको छ। कालोपत्रको काम चलिरहेकै अवस्थामा अमलाचौरको सडक पनि उप्किएको सामाजिक सञ्जालमा गुनासो आउन थालेको छ। डिभिजन कार्यालय बागलुङले भने त्यहाँ काम नै पूरा भई नसकेकाले सडक उप्किएको भन्न नमिल्ने जनाएको छ। कालोपत्रको काम चलिरहेकै समयमा सर्वसाधारणले खबरदारी गर्न भने छोडेका छैनन्।

बागलुङ कुश्मीशेरा सडक खण्डअन्तर्गत बागलुङको बलेवा क्षेत्रमा १० किलोमिटर सडक कालोपत्र भएको छ। जेठको दोस्रो साता कालोपत्रको काम सकेको निर्माण कम्पनीले अन्य संरचना निर्माणको काम अन्तिम चरणमा रहेको जनाएको छ। कालोपत्र भएको एक महीना नबित्दै उक्त सडकमा समेत ठाउँठाउँमा कालोपत्र उप्किएको छ।

कतै खोला तथा खहरेको भल पसेर कालोपत्रको मेटाएको छ भने कतै उक्त सडकसँग जोडिएका स्थानीय सडकको स्तरोन्नतिका कारणले कालोपत्रमा क्षति पुगेको स्थानीय बताउँछन्। यो सडकको नारायणस्थान खण्डबाट पैँयुपाटा जोड्ने नयाँ सडक निर्माण गर्दा पानीट्याङ्की नजिकै कालोपत्र उप्किएको छ भने ठाउँठाउँमा पहिराले कालोपत्र सडक पुरेर हिलाम्मे बनेको छ। बरेङ गाउँपालिकामा पहिलो पटक कालोपत्र भएको सडक पनि बाढीको चपेटामा परेको छ। बरेङ बजारमा कालोपत्र गरेको सडक छ महीनामै उप्किएर हिलाम्मे भएको हो। सडकको बिभिन्न ठाँउमा भासिएको छ भने कालोपत्र उप्किए दुर्घटना हुने जोखिम बढेको छ। लगातारको वर्षा र खेल मैदान निर्माणले गर्दा सडकमाथिदेखि फालिएको माटोले कालोपत्रे उप्किएको र सडकको ठाउँ-ठाउँमा भाँसिएको स्थानीयको भनाइ छ। कालोपत्र गरेको वर्ष दिन नपुग्दै हिलाम्मे भएपछि यात्रुहरुलाई सास्ती खेप्नुपरेको छ।

बागलुङ बजारको मुख्य चोक ट्राफिक चोकदेखि रामरेखासम्म मर्मत गरिएको कालोपत्र समेत उप्किएर ठाउँठाउँमा खाडल बनेका छन्। कालोपत्र भएको साँफदेखि नै निरन्तर भएको वर्षाका कारण सडकमा प्रयोग भएको अलकत्र र गिट्टी बगाएको छ। सडक नालीको उचित व्यवस्थापन नहुँदा बजारको मुख्य चोकमा ठूलो वर्षा हुँदा नालीको पानी भल बनेर बग्ने गरेको छ।

सडक निर्माण गर्दा पानीको उचित निकास र आसपासमा बन्नुपर्ने संरचनामा ध्यान नदिएका कारण कालोपत्र सडकमा समेत ठूलो क्षति हुने गरेको सर्वसाधारणको गुनासो छ। "बाटो बनेको छ तर नाली पानी नअट्ने खालको बन्छ, कसले हेर्ने कस्ले अनुगमन गर्ने" ,बलेवाका स्थानीयवासी भवानी शर्मा भन्नुहुन्छ, "सर्वसाधारणलाई प्राविधिक ज्ञान हुँदैन, क्षति व्यहोर्नुपर्छ।" बाढी तर्काउने, पहिरोको व्यवस्थापन गर्ने र सडकका संरचना निर्माण गरदिनु नै ध्यान दिनुपर्ने सर्वसाधरणको सुझाव छ।

जीप दुर्घटनामा तीनको मृत्यु, ११ घाइते

रासस
काठमाडौं, २० असार

सिगास गाउँपालिका– ३ बाट डडेल्धुरातर्फ गइरहेको से१ज ७३९ नम्बरको जीप लगन भन्ने स्थानमा दुर्घटना हुँदा तीन जनाको मृत्यु भएको छ भने ११ जना घाइते भएका छन्।

मृत्युहुनेमा मृत्यु हुनेमा सिगास–३ का ४५ वर्षीय जयसिंह धामी, सोही वर्षका मानसिंह साउँद र ६४ वर्षीय रामसिंह धामी रहेका छन्। उनीहरु तीनैजनाको घटनास्थमै मृत्यु भएको जनाइएको छ। घाइतेमध्ये पाँच जनाको अवस्था गम्भीर रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता प्रहरी निरीक्षक दर्शन खड्काले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार घाइतेहुनेहरुमा सिगास– ३ का २९ वर्षीय करनसिंह धाँमी, ४५ वर्षीय दलवीर साउँद, ४० वर्षीय चक्र धामी, ३८ वर्षीया वासमती धामी, ४० वर्षीय शेरबहादुर धामी र २० वर्षीय रवीन्द्र धामी सामान्य घाइते भएका छन्। घाइतेलाई उपचारका लागि डडेल्धुरा अस्पताल पठाइएको छ। जीपका चालक १९ वर्षीय खगेन्द्र साउँद र जीप धनि ४४ वर्षीय हरिभान साउँद भने फरार रहेका प्रहरीले जनाएको छ। सोह्र जना सवार जीप सडकबाट करीब ५० मिटर तल खसेको र दुर्घटनाका कारण खुल्न नसकेको छ प्रहरीले जनाएको छ।

पर्वतका एक पुरुष छ दिनदेखि बेपत्ता

पोखरापत्र संवाददाता
पर्वत, २० असार

पर्वतको कुश्मा नगरपालिका–१४ आर्थर डाँडाखर्कका एक पुरुष विगत छ दिनदेखि सम्पर्कविहीन हुनुभएको छ। स्थानीयवासी ६७ वर्षीय बालकृष्ण विक गत असार १५ गतेदेखि सम्पर्कविहीन हुनुभएको हो। श्रीमान–श्रीमती मात्रै बस्दै आउनुभएका उहाँहरूबीच असार १४ गते सामान्य घर झगडा भएको थियो। भोलिपल्ट १५ गते रोपाइँ गर्नका लागि बालकृष्णले खेताला पनि खोज्नुभएको थियो। बिहान करिब ८ बजेतिर घरबाट निस्कनुभएका उहाँ अहिलेसम्म पनि कसैको सम्पर्कमा नआएको स्थानीयवासी शिक्षक सुरेन्द्र शर्मा गौतमले जानकारी दिनुभयो।

"उहाँ मिजासिलो र खुशी देखिने मान्छे १५ गते बिहान घरबाट निस्कनुभएको रहेछ। झगडाको रिस मरेपछि घर फर्किनुहोला नि भनेको अहिलेसम्म पनि आउनुभएको छैन", शिक्षक गौतमले भन्नुभयो, "छोरा विदेशमा र बुहारी पोखरामा हुनुहुन्छ। घरमा रहनुभएको उहाँकी श्रीमतीलाई समस्या भएको छ।"

कसैले कुश्मा नगरपालिकाको दोबिल्लास्थित सन्तोषचोकमा देखेको बताएको भए पनि उहाँ कता जानुभयो भन्ने खुलेको छैन। जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्वतका प्रमुख प्रहरी नायब उपरीक्षक शिवराज बुढाथोकीले बालकृष्ण बेपत्ता रहेको र खोजी गरिदिन भनी परिवारको तर्फबाट निवेदन आएलगत्तै खोजी भइरहेको भए पनि उहाँको अवस्थाबारे पत्ता लाग्न नसकेको बताउनुभयो।

गाउँपालिकाले बनायो सुविधा सम्पन्न सभाहल

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २० असार

जिल्लाको पहिलो नगरपालिका बागलुङ नगरपालिका अहिले कृषि कार्यालयको भवनमा छ। विसं २०५२ मा स्थापना भएको जेठो र ठूलो नगरपालिकाको नवौँ नीति, बजेट तथा कार्यक्रम होटलमा सञ्चालन भयो।

जबकि विसं २०७३ मा स्थापना भएका बागलुङ नगरपालिकाबाहेकका नौ पालिकामध्ये अधिकांशले आफ्नै भवन, सभाहलमा बजेट तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गरेका छन्।

आफ्नै भवन नभएका पालिका जैमिनी नगरपालिकालगायतका पालिकाले जगाको जोहो गर्दैछन् भने बडिगाड, ताराखोला गाउँपालिकाले प्रशासकीय भवनसमेत बनाइरहेका छन्। दुर्गम पालिकामध्येको एक ताराखोलाले भने नवौँ नीति, बजेट तथा कार्यक्रम आफ्नै सुविधासम्पन्न झण्डै रु तीन करोड लागतमा निर्माण भएको सभाहलमा सम्पन्न गरेको छ। उक्त सुविधासम्पन्न सभाहल जिल्लाकै १० पालिकामध्ये पहिलो भएको छ। ताराखोला गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको अर्गलमा करिब ५०० सिट क्षमताको सभाहल निकै आकर्षक र सुविधासम्पन्न छ।

गण्डकी प्रदेश सरकारको रु एक करोड ६८ लाख र गाउँपालिकाको रु एक करोड १२ लाख गरी रु दुई करोड ८१ लाख ३६ हजार लागतमा निर्माण भएको सभाहल गाउँपालिकाका लागि ठूलो पूर्वाधार भएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रकाश घर्तीले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार सभाहल निर्माण सम्पन्न भइसकेको छ भने सङ्ग्रहालय तथा प्रशासकीय भवन निर्माणको चरणमा छन्। "भौतिक पूर्वाधारबिना गाउँपालिकाको प्रशासनिक काम गर्न र अन्य योजनामा समेत समस्या हुँदोरहेछ, त्यसैले सुविधासम्पन्न प्रशासनिक भवन, सभाहल तथा सङ्ग्रहालय निर्माण गरेका हौँ", गाउँपालिकाका अध्यक्ष घर्तीले भन्नुभयो, "अहिले गाउँपालिकाको आफ्नै कार्यालय भए पनि साँघुरो भएको र सुविधासम्पन्न प्रशासकीय भवन निर्माणपछि पुरानो भवनलाई कर्मचारी आवासमा रुपान्तरण गर्नेछौँ।" जिल्लामै सुविधासम्पन्न पालिकाको मात्रै होइन, निजीस्तरबाट समेत यतिको सभाहल जिल्लामा नभएको गाउँपालिकाको दाबी छ। स्थानीयवासीले दिएको पाँच रोपनी जग्गामा गाउँपालिकाले आफ्नो गौरवको योजनाका रूपमा सभाहल निर्माण गरेको हो। सभाहल बनेपछि ताराखोलाका प्रशासनिक क्रियाकलाप, सभासमारोह यसै भवनमा गर्न थालिएको छ। सभाहलमा राष्ट्रिय जीवन, राजनीति र सशस्त्र द्वन्द्वमा मारिएका शहीदको चित्रसमेत कोरिएको छ। ताराखोलाका मात्रै २५ शहीद छन्। सभाहलभित्रै सार्वजनिक शौचालय, ड्रेसिङ कक्ष, विद्युत् आपूर्ति कक्ष, स्टोर, चमेनागृह, रेष्टुराँ, बार र पार्किङको सुविधासमेत समावेश गरिएको छ। सभाहल निर्माण भएको अर्गल क्षेत्रमा मात्रै वर्षमा एक दर्जन बढी सांस्कृतिक महत्वका मेला हुने गर्छन्। सभाहल नहुँदा बर्सात र अन्य समस्याका कारण मेला तथा महोत्सव खर्चिलो हुँदै आएको थियो। गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवनदेखि एक किमिको दूरीमा बनेको सभाहल जाने सडक स्तरोन्नति गर्ने योजना गाउँपालिकाको छ। यस्तै घुस्मेलीबाट गाउँपालिका केन्द्र हुँदै सभाहल पुग्ने सडक स्तरोन्नतिका लागि चालु आवमा रु एक करोड ६६ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ। उक्त बजेटमा आगामी वर्ष रु एक करोड थपेर काम पूरा गर्ने लक्ष्य रहेको गाउँपालिका उपाध्यक्ष दिलकुमारी पुनले बताउनुभयो। गाउँपालिकाले वडा नं १ को अमरभूमि भुस्कातमा औद्योगिक ग्रामसमेत निर्माण गर्न थालिसकेको छ। औद्योगिक ग्रामका लागि रु ५५ करोड लागत लाग्ने डिपिआरमा उल्लेख छ। ताराखोला गाउँपालिकाले ठूला पूर्वाधार निर्माणमा अन्य स्थानीय तहलाई पछि पारेको छ।

नागरिक पारदर्शिताका लागि सार्वजनिक लेखा परीक्षण

पोखरा महानगरपालिका वडा नं १० अन्तर्गत रामपथ नाला स्याल्व उपभोक्ता समिति वडा नं –१० ले कालिका मा. बि. को अगाडि नालाको माथि स्याल्व निर्माण गर्दा निम्नानुसारको आम्दानी तथा खर्च भएको व्यहोरा सरोकारवालाहरुको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

योजनाको नामः रामपथ नाला स्याल्व ढलान उपभोक्ता समिति कालिका मा. बि. को अगाडि नाला माथि स्याल्व निर्माण
योजना सम्झौताः २०७६/०३/०६
योजना सुरू हुने : २०७६/०३/१५
योजना सम्पन्न : २०७६/०३/३१ भएता पनि योजना सम्पन्न म्याद थप मिति : २०७७/०५/०६
योजनाको कुल लागतः रु ५,६३,६९९/९०
पो. म. न. पा. बाटः रु ५,३५,५१५/९०
जनसहभागिताबाटः रु २८,१८४/–
योजनाको कुल खर्च :रु ६,०४,२९०/७५

उपभोक्ता समिति अध्यक्षः शेखर कुमार गुरुङ
उपाध्यक्षः माया गुरुङ भुजेल सचिवः प्रेम प्रसाद ढकाल
कोषाध्यक्षः जीवन श्रेष्ठ

रामपथ नाला स्याल्व निर्माण उपभोक्ता समिति पोखरा १०

जुनमा भित्रिए ११ सय पर्यटक

रासस
काठमाडौं, २० असार

गत जुन महिनामा त्रिभुवन अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल कार्यालय हुँदै जम्मा एक हजार १०० विदेशी नेपाल भित्रिएका छन्। दोस्रो लहरको कोरोना भाइरस सङ्क्रमणलाई ध्यानमा राख्दै नेपाल सरकारले गत वैशाख २३ गतेदेखि अन्तरराष्ट्रिय उडान बन्द गरेको थियो।

अध्यागमन विभागले सार्वजनिक गरेको जुन महिनाको तथ्याङ्कअनुसार नियमित उडान बन्द भएका समयमा चार्टर्ड तथा उद्धार उडानमार्फत १११ देशबाट एक हजार १४३ विदेशी नेपाल भित्रिएका हुन्। यसमा ७०८ पुरुष, ४३४ महिला र एक जना अन्य नागरिक भित्रिएका हुन्। विभागले तथ्याङ्कअनुसार जुन महिनामा एक हजार १४३ विदेशी र नौ हजार ५५९ जना नेपाली गरी एक महिनामा १० हजार ७०२ जना नागरिक स्वदेश भित्रिएका छन्।

निषेधाज्ञाका समयमा नेपाल भित्रनेभन्दा बाहिरिने विदेशी पर्यटक धेरै रहेका छन्। जुन महिनामा एक हजार १४३ विदेशी नेपाल भित्रने तीन हजार ६०६ बाहिरिएका छन्। एक महिनामा त्रिभुवन अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल कार्यालय हुँदै तीन हजार ६०६ जना विदेशी र नौ हजार ६५१ नेपाली गरी १३ हजार २५६ जना बाहिरिएका हुन्। कोरोना महामारी र लामो समयको बन्दाबन्दीपछि नेपालमा सबैभन्दा धेरै पर्यटक अप्रिल महिनामा नेपाल भित्रिएका थिए। विभागको तथ्याङ्कअनुसार अप्रिल महिनामा १४४ देशबाट २२ हजार ४५० जना विदेशी नेपाल भित्रिएका थिए। सन् २०२१ को छ महिनामा नेपालमा विभिन्न देशका ५८ हजार ५८ जना विदेशी पर्यटक भित्रिएका छन्।

नागरिक पारदर्शिताका लागि सार्वजनिक लेखा परीक्षण

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १ के आई सिंह पुल नजिक चौतारो निर्माण कार्य गर्दा निम्नानुसारको आम्दानी तथा खर्च भएको व्यहोरा सरोकारवालाहरुको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

योजनाको नामः आई सिंह पुल चौतारो निर्माण
स्थानः पोखरा–१, कास्की
योजना सम्झौता मितिः २०७७/१२/१९ गते
योजना सम्पन्न मिति : २०७८/०३/१५ गते
योजनाको कुल लागत : रु. २१३७६२.३६
महानगरपालिकाबाट प्राप्त रकम : रु.१,७१००९.८९।–
जन श्रमदानबाट : रु.३२७५२.४७

योजना संयोजक
कल्पना आचार्य बास्तोला

के.आई सिंह पुल चौतारो निर्माण उपभोक्ता समिति
पोखरा–१

तपाईंको आज

मेष	: सहयोग मिल्नेछ	तुला	: झमेला बढ्ने
वृष	: शत्रुको भय	वृश्चिक	: सम्मान मिल्नेछ
मिथुन	: मानसिक तनाव	धनु	: मन चञ्चल
कर्कट	: आर्थिक समस्या	मकर	: ब्यापारमा लाभ
सिंह	: कार्यमा सफलता	कुम्भ	: सत्कार मिल्नेछ
कन्या	: अप्रत्यसित लाभ	मीन	: शारीरिक झमेला

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र
पोखरा–१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइलः ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा,आखत,माटो हेर्नका लागि सम्भनुहोस्।

हचुवाको भरमा योजना छनोट गर्दा शून्य प्रगति

– खेमराज गौतम
बागलुङ, २० असार (रासस)

कुनै पूर्वयोजना, त्यसको प्रभाव र आवश्यकताको विश्लेषण नगरी योजना छनोट गर्दा कार्यान्वयनमा समस्या भएको छ।

सङ्घीय सरकारबाट सःशर्त अनुदानअन्तर्गत हस्तान्तरण भएर जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास डिभिजन कार्यालय बागलुङअन्तर्गत चालु आर्थिक वर्षमा योजनामा समावेश भएको बागलुङ नगरपालिका-१४ नारायणस्थानस्थित नारायण लिफ्ट सिँचाइ आयोजना आव सकिनै लाग्दासमेत काम शुरु हुनसकेको छैन । योजना सान्दर्भिक नभएको भन्दै रु ५० लाखको योजना शुरु नै हुन नसकेको स्थानीयवासी बताउँछन् । यसैगरी रु ४० लाखको लागतमा निर्माण गर्ने भनेर बजेट आएको जैमिनी नगरपालिकाको दमेकस्थित रितिप फेदी राउदी सिँचाइ आयोजनाको हालत पनि उस्तै छ । हचुवाका भरमा योजना छनोट गर्दा शुरु नै हुन नसकेको सङ्घीय सरकारका यी दुई योजना उदाहरण मात्रै हुन् । यस्ता सिँचाइ योजना बागलुङमा दर्जनभन्दा बढी छन् । नारायण लिफ्ट सिँचाइ योजना ३०० मिटर उचाइमा पानी तान्नुपर्ने भएकाले सरकारी मापदण्डभन्दा बाहिर परेका कारण शुरु नै हुन नसकेको हो । आवश्यकता नै नभएको स्थान, प्राविधिक मूल्याङ्कन नमिल्नुजस्ता कारण जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास डिभिजन कार्यालय बागलुङले योजना कार्यान्वयन गर्न नसकेको स्वीकार गरेको छ। डिपिआर (विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन)बिनै योजना छनोट गर्ने, आवश्यकता नभएको स्थानमा योजना, योजना संशोधनमा समस्या र कोरोनाका कारण योजना कार्यान्वयनमा यस वर्ष समस्या भएको डिभिजन कार्यालयले जनाएको छ।

कार्यालयका अनुसार सङ्घीय सरकारका अधिकांश योजना कार्यान्वयनमा आउन सकेका छैनन् । कार्यालयप्रमुख सुरेन्द्र पौडेलका अनुसार हालसम्म सङ्घीय सरकारबाट हस्तान्तरण भएर आएका १६ सिँचाइ आयोजनाको प्रगति ४० प्रतिशत रहेको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार प्रदेशका योजनाको कार्यान्वयन भने सन्तोषजनक छ । अहिले प्रदेशअन्तर्गत चालु आवमा सञ्चालित ५६ योजनाको प्रगति ६० प्रतिशत र असार मसान्तसम्म ८० प्रतिशत पुग्ने पौडेलको भनाइ छ । "सङ्घीय सरकारका १६ र प्रदेश सरकारका ५६ आयोजनामध्ये केही सिँचाइ आयोजना शुरु नै हुन सकेनन्, योजना सान्दर्भिक नभएका कारण कार्यान्वयनमा समस्या आउँछ, योजना छनोट गर्दा हचुवाका भरमा पहुँच पुग्नेले गर्ने भएकाले कार्यान्वयनमा समस्या छ", डिभिजन प्रमुख पौडेलले भन्नुभयो, "प्रदेशका योजना सन्तोषजनक छन्, केही सिँचाइ आयोजना कोरोनाका कारण सम्पन्न हुन सकेनन् भने केही आयोजना सम्पन्न भएर पनि भुक्तानी लिन नआएका कारण प्रगति थोरै देखिएको हो ।" यस कार्यालयबाट सम्पन्न हुने ९५ प्रतिशत सिँचाइ आयोजना उपभोक्ता समितिमार्फत हुने भएकाले कारोनाका कारण केही योजना नराम्रोसँग प्रभावित भएको कार्यालयका सूचना अधिकारी शङ्कर बुढाथोकीले बताउनुभयो । बुढाथोकीकाअनुसारनदीनियन्त्रणमा भने लक्ष्यअनुसारको प्रगति भएको छ । गलकोटको गौदीखोला नदी नियन्त्रणका लागि छुट्याइएको रु ४० लाख बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको उहाँको भनाइ छ । विसं २०७३ मा मध्यपहाडी लोकमार्ग विस्तारका क्रममा गलकोट नगरपालिका-११ दरमखोला जलाकुनी मनेवा सिँचाइ आयोजनामा क्षति पुगेर १४ हेक्टर जमीन सिँचाइबाट वञ्चित भएकामा अहिले उक्त सिँचाइ कुलो रु ४० लाखको लागतमा मर्मत गरेपछि सञ्चालनमा आएको छ।

विसं २०७३ देखि सिँचाइ गर्न नपाएको उक्त खेतमा मर्मतपछि केही सहज भए पनि पुरानै अवस्थामा सिँचाइ पुऱ्याउन भने नसकिएको उपभोक्ता समितिका सचिव तेजेन्द्र श्रीषले जनाकारी दिनुभयो । अहिले सात हेक्टरमा भए पनि सिँचाइ पुगेको छ । लामो समयदेखि सिँचाइविहीन उर्वरभूमिमा योजना नपर्नु तर हचुवाका भरमा नयाँ-नयाँ योजना छनोट गर्दा कार्यान्वयनमा समस्या भएको सूचना अधिकारी बुढाथोकीले बताउनुभयो । चालु आवमा प्रदेशबाट ५६ सिँचाइ योजना निर्माण तथा मर्मतमा रु २६ करोड र सङ्घीय सरकारका १६ योजनामा रु चार करोड७० लाख रकम विनियोजन भएको थियो । सोमध्ये रु एक करोड ८० लाखमा बरेङ गाउँपालिका तथा जैमिनी नगरपालिकामा ५७६ काठेपोल विस्थापित गरेको डिभिजन कार्यालयले जनाएको छ।

राष्ट्रिय प्रसारण लाइन आएको पाँच महिनामै क्षति

–नवीन लामिछाने
मनाङ, २० असार

केन्द्रीय विद्युत् प्रसारण लाइन आएको पाँच महिनामै मनाङको विद्युत् सेवामा बाढीपहिराले क्षति पुऱ्याएको छ । यही असारको शुरुआतदेखि परेको अविरल वर्षाका कारण जिल्लामा पहिलोपटक आएको नेपाल विद्युत प्राधिकरणको ३३ केभी प्रसारण लाइनमा क्षति पुगेको हो।

बाढीपहिराले प्रसारण लाइनमा रु ८० लाख बराबरको क्षति पुऱ्याएको नेपाल विद्युत प्राधिकरण मनाङ वितरण केन्द्रका प्रमुख मिलन सुवेदीले बताउनुभयो। प्रमुख सुवेदीले भन्नुभयो, "गत वर्षको फागुनमा मात्र नेपाल विद्युत प्राधिकरणको ३३ केभी प्रसारण लाइन मनाङ पुगेको हो । केन्द्रको लाइन आएको पाँच महिना मात्र भएको थियो । यही असार १ गतेदेखि परेको अविरल वर्षाका कारण आएको बाढीपहिरोले केन्द्रीय विद्युत् प्रसारण लाइनमा रु ८० लाख बराबरको क्षति पुऱ्याएको छ । बाढीपहिराले बिजुलीको पोल र तार पुरिनुका साथै बाढीले बगाएर लगेको छ ।" लघु जलविद्युत्को भरमा चलेको हिमाली जिल्ला मनाङमा केन्द्रीय प्रसारण लाइन चामे सदरमुकामसम्म विद्युत् सेवा उपलब्ध गराइएको थियो । फाइबर इन्सुलेटरबाट विद्युत् चार्ज गरिएसँगै जिल्लामा पहिलोपटक केन्द्रीय प्रसारण लाइन जोड्न सफल भएको थियो । अहिले बाढीपहिरोले क्षति पुऱ्याएपछि पुनः जडानमा कठिनाइ भएको वितरण केन्द्रका प्रमुख सुवेदीले बताउनुभयो। उहाँ भन्नुहुन्छ, "भौगोलिक विकटतासँगै अन्य प्राविधिक समस्या जिल्लामा छ । पहिले केन्द्रीय प्रसारण लाइन जडान गर्न निकै कठिनाइ भएको थियो । भारतदेखि फाइबर इन्सुलेटर झिकाएर जडान गरेपछि केन्द्रीय विद्युत् बाल्न सफल भएका थियौँ, तर बाढीपहिराले क्षतविक्षत बनाएपछि समस्या पुनः दोहोरियो ।"

मनाङको माथिल्लो भेगसम्म लाइन विस्तारका लागि कूल रु तीन करोड ५४ लाख ४१ हजार लाग्ने अर्थ मन्त्रालयले जनाएको छ । प्राधिकरणका अनुसार मनाङ सदरमुकाम चामेबाट माथिल्लो मनाङ, खाङसार हुँदै तिलिचो आधार शिविरसम्मका लागि रु एक करोड १८ लाख ८४ हजार १४० विनियोजन भएको छ भने जिल्लाको माथिल्लो भेगस्थित मनाङ, टङ्किमनाङ हुँदै थोरोङ्ला आधार शिविरसम्मका लागि रु दुई करोड ३५ लाख ५६ हजार ९३४ विनियोजन भएको थियो।

केन्द्रीय प्रसारण लाइनमा मात्र नभई बाढीपहिराले जिल्लाको लघुजलविद्युत्मा समेत क्षति पुऱ्याएको छ। यही असार १ गतेदेखि परेको अविरल वर्षाका कारण आएको बाढीपहिराले जिल्लाको १० लघु जलविद्युत् आयोजनामा क्षति पुगेको छ । बाढीपहिराका कारण क्षति पुगेको जलविद्युत् तत्काल मर्मत गर्न सम्भव भने देखिएको छैन । नेपाल विद्युत् प्राधिकरण मनाङ वितरण केन्द्रका प्रमुख मिलन सुवेदीका अनुसार बाढीपहिराका कारण झण्डै रु १३ करोड बराबरको नोक्सानी भएको छ। मर्स्याङ्दी नदी र जिल्लाका विभिन्न स्थानीय खोलामा आएको बाढीपहिराले पुरिनुका साथै सबै सामान बगाएको उहाँले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "मनाङमा पहिलोपटक यसरी बाढीपहिराले भौतिक संरचनामा यति धेरै क्षति पुऱ्याएको हो । दश लघुजलविद्युत्मध्ये मनाङ सामुदायिक लघुजलविद्युत् आयोजना निर्माणकै अवस्थामा रहेको थियो। निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको १०० किलोवाट क्षमताको सो जलविद्युत् पहिराले पुरिनुका साथै बाढीले बगाएको छ । बाढीपहिराले लघुजलविद्युत्मा रु १३ करोड बराबरको क्षति पुऱ्याएको छ।" जिल्लाभित्र रहेका १० लघुजलविद्युत् आयोजनामा बाढीपहिरोले सो रकम बराबरको क्षति पुऱ्याएको हो । बाढीपहिराका कारण विद्युत् सेवाबाट विच्छेद भएको जिल्लाको सदरमुकाम चामेका सरकारी कार्यालयमा आइतबारदेखि सोलार जडान गरिएको छ। बयालिस किलोवाटको लघुजलविद्युत् आयोजना बाढीले बगाएपछि गत जेठ ३० गतेदेखि चामेका सरकारी कार्यालयमा विद्युत् सुविधा विच्छेद भएको थियो। सरकारी कार्यालयमा विद्युतीय भुक्तानी सेवा, सूचना प्रविधि र कम्प्युटर प्रणालीमा आधारित सरकारी सेवा प्रवाह अवरुद्ध भएपछि गण्डकी प्रदेश सरकारले सोलार उपलब्ध गराएको हो। सरकारले १६ वटा कार्यालयका लागि चार चरणमा सौर्य ऊर्जा प्रणालीका सामग्री शनिबार चामे ल्याएको हो । पोखराबाट बेँसीशहर लगिएको भए पनि मौसम खराब भएका कारण सामान चामे पुऱ्याउन सकिएको थिएन। शनिबार मौसम खुलेसँगै ती सामग्री मनाङ ल्याइएको र आइतबारदेखि जडान शुरु भएको नेपाल विद्युत् प्राधिकरण मनाङ वितरण केन्द्रका प्रमुख मिलन सुवेदीले बताउनुभयो। करीब रु १९ लाखको सामान ढुवानीका लागि रु चार लाख ३१ हजार खर्च भएको छ।

सबै खर्च गण्डकी सरकारले नै ब्यहोरेको छ। सार्वजनिक खरीद ऐनबमोजिम विशेष परिस्थितिमा सार्वजनिक खरीद प्रक्रिया अपनाई सामान ल्याइएको हो। प्रत्येक कार्यालयका लागि १५० वाटका दुई वटा सोलार प्यानल, दुई वटा ब्याट्री र इन्भर्टर उपलब्ध गराइएको छ । असार मसान्तमा सम्पादन गर्ने कामसमेत बिजुली नभएकै कारण प्रभावित भएका छन् । मुख्यमन्त्री कृष्णचन्द्र नेपालीको अध्यक्षतामा यही असार ६ गते बसेको प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले सोलार खरीद गरेर पठाउने निर्णय गरेको थियो।

ताराखोलामा बहुसांस्कृतिक सङ्ग्रहालय

पोखरापत्र संवाददाता
बागलुङ, २० असार

मगर जातिको बाहुल्य रहेको ताराखोला गाउँपालिका-२ अर्गलमा बहुसांस्कृतिक सङ्ग्रहालय निर्माणले गति लिएको छ। गत मङ्सिरदेखि निर्माण थालिएको सङ्ग्रहालयको ६० प्रतिशत काम पूरा भएको जनाइएको छ। आगामी फागुनभित्र निर्माण सक्ने लक्ष्य छ। बीस २० कोठे सङ्ग्रहालय भवनको दोस्रो तला अहिले ढलान भइरहेको गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रकाश घर्तीले जानकारीदिनुभयो । रु दुई करोड १६ लाख बजेटमा जुम्ली निर्माण सेवाले सङ्ग्रहालय बनाउने जिम्मा पाएको थियो।

सङ्ग्रहालय निर्माणमा सङ्घ सरकारसँग गाउँपालिकाको लागत साझेदारी छ । गाउँपालिकाको रु ५० लाख, पूर्वसांसद देवन्द्र पौडेलको 'सांसद विकास कोष'को रु ५० लाख र बाँकी बजेट पर्यटन मन्त्रालयले दिएको हो।

परापूर्वकालदेखिको समाज, संस्कृति र जीवनशैलीको झल्को दिने गरी सङ्ग्रहालय बन्ने अध्यक्ष घर्तीको बताउनुभयो छ। "मौलिक कला, संस्कृतिको संरक्षण होस् भन्ने हाम्रो उद्देश्य हो", उहाँले भन्नुभयो, "सङ्ग्रहालयले नयाँ पर्यटकीय आकर्षण पनि थप्छ ।" सङ्ग्रहालयको पहिलो तलामा पुरातात्विक महत्वका वस्तु र परम्परागत सामग्री सङ्ग्रह गरिने भएको छ। राजनीतिक परिवर्तनको आन्दोलनमा ताराखोलाले पुऱ्याएको योगदान समेटिएका तस्वीर, वृत्तचित्र जस्ता सामग्री दोस्रो तलामा राख्ने योजना गाउँपालिकाको छ।

तत्कालीन माओवादी सशस्त्र युद्धमा ताराखोलाका २७ जनाले शहादत प्राप्त गरेका थिए । सङ्ग्रहालयले सिङ्गो गाउँपालिकाको इतिहास, कला, संस्कृतिका साथै ताराखोलामा रहेका सबै जातीय समुदायको पहिचानको प्रतिनिधित्व गर्ने जनाइएको छ।

सङ्ग्रहालयलाई पछि सांस्कृतिक अध्ययन, अनुसन्धान केन्द्रका रुपमा विकास गरिने अध्यक्ष घर्तीले बताउनुभयो । सांस्कृतिक एकता र भाइचारालाई पनि सङ्ग्रहालयले प्रतिबिम्वित गर्नेछ । बहुसांस्कृतिक सङ्ग्रहालयले ताराखोलालाई नयाँ चिनारी दिने स्थानीय शिक्षक एवं मगर अगुवा बिर्बलाल घर्तीले बताउनुभयो । सङ्ग्रहालय निर्माणमा गाउँपालिकाले गरेको लगानी स्वागतयोग्य रहेको उहाँको भनाइ छ। मगर जातिका अनेक परम्परा, रीतिथीति र पर्व ताराखोलामा प्रचलित छन्। ३०० वर्षअघि डोल्पाको ताराभोट र पाल्पाको अर्गलीबाट आएका मगरले ताराखोलामा थातथलो बसाएका थिए । तीनै पूर्वजले बसाइँसराइ गरी आउँदा भित्राएका पर्व र मेलालाई अहिलेका पुस्ताले पनि जोगाइरहेका छन्।

लेकसाइका पसल : कोरोना भाइरस सङ्क्रमणको जोखिम बढेपछि सरकारले जारी गरेको निषेधाज्ञा खुलेपछि पोखरा लेकसाइका पसल खुल्न थालेको छ। तस्वीर : चन्द्रकला क्षेत्री, रासस

नेपालकै पहिलो लक्ष्मी हयग्रीव नारायण मन्दिर क्षेत्रमा गुर्जो रोपण

रासस
काठमाडौं, २० असार

कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका-४ कोलमतेश्वरस्थित नेपालकै पहिलो लक्ष्मी हयग्रीव नारायण मन्दिर क्षेत्रमा गुर्जो रोपण गरिएको छ ।गुर्जो अभियानकर्मी कमलबहादुर राजलवटको पहलमा मन्दिर क्षेत्रको २० रोपनी क्षेत्रफलमा करिब १०० बिरुवा रोपिएको हो । मानव शरीरमा रोग प्रतिरोधी क्षमता वृद्धि गर्ने गुर्जो कोरोना सङ्क्रमण हुन नदिन उपयोगी मानिएको छ।

कार्यक्रमको शुभारम्भ गर्दै मन्दिरका संरक्षक रुरु पीठाधीश स्वामी जगदीश प्रपन्नाचार्यले मानिसलाई निरोगी बनाउने गुण हाम्रो वरपर रहेका जडीबुटीमा भएपनि त्यसलाई बिर्सँदै गएका बेला गुर्जो रोपण अभियानले पुनर्जागरण गरेको बताउनुभयो।

योग शिक्षक अच्युत अर्यालले समुन्द्र मन्थन हुँदा निस्किएको अमृत देवता र राक्षसबीच खोसाखोस हुँदा गुर्जोमा परेकाले यसलाई संस्कृतमा वनस्पति भनिएको उल्लेख गर्नुहुँदै त्यसैकारण यसले रोग प्रतिरोधी क्षमता बढाउनसक्ने बताउनुभयो । मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष ध्रुवप्रसाद सिम्खडाले गत वर्षसम्म यस क्षेत्रको जङ्गलमा गुर्जो भएपनि विसं २०७६ चैतमा कोरोनाबाट बच्न बन्दाबन्दी जारी गरिएपछि उजाडिएको बताउनुभयो। उहाँले गुर्जो उजाडिएको क्षेत्रमा अभियनकर्मी राजलवटको सहयोगमा पनि फेरि फस्टाउने अवसर प्राप्त भएकामा खुसी व्यक्त गर्नुभयो। कार्यक्रममा अभियानकर्मी राजलवटले मानव शरीरबाट विभिन्न किसिमका टक्सिन निकाल्न गुर्जोबाट बनेको धुलो र चिया उपयोगी हुने बताउनुभयो । आन्तरिक राजश्व कार्यालय धुलिखेलको कार्यालय प्रमुख रहनुभएका राजलवटले कोरोना महामारी शुरु भएपछि विसं २०७६ देखि नै निःशुल्क गुर्जो रोपण अभियान चलाउँदै आउनुभएको छ। आन्तरिक राजश्व कार्यालय लहानको कार्यालय प्रमुख हुँदा त्यहाँको सरकारी आवास गृह परिसरमा उत्पादन गरिएको गुर्जोका बिरुवा उहाँले गत वर्ष देशभर निःशुल्क बाँड्नुभएको थियो। गुर्जो मानव शरीरमा रोग प्रतिरोधी क्षमता विकास गर्ने वनस्पति भएकाले यसबाट बनेको चिया र धुलो उपयोगी मानिन्छ। यसको डाँठ र रस पनि सेवन गरेर आरोग्यता प्राप्त गर्न सकिने जनाइएको छ। गुर्जोका विषयमा ५०० भन्दा बढी अनुसन्धान गरिएकामा यो बहुउपयोगी वनस्पति पुष्टि भएको जनाइएको छ। उच्च रक्तचाप, मधुमेह, कब्जियतलगायत रोगका लागि फाइदा गर्ने गुर्जो गर्भवती र पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाले भने खान नहुने जनाइएको छ। न्यून रक्तचाप भएकाले भने बिरेनुन वा नुन मिलाएर खान सकिने अभियानकर्मी राजलवट बताउनुहुन्छ ।नयाँ भेरियन्टसहितको कोरोना महामारी फैलिएपछि राजलवटले रोग प्रतिरोधी क्षमता वृद्धि गर्ने गुर्जोबाट बनेको चिया र धुलो ३६ जिल्लाका १२१ केन्द्रबाट निःशुल्क वितरणको व्यवस्था मिलाउनुभएको छ।

विसं २०७६ चैतमा कोरोनाबाट बच्न बन्दाबन्दी जारी गरेदेखि नै उहाँले गुर्जोका बिरुवा र यसबाट बनेको चिया र धुलो निःशुल्क वितरण गर्दै आउनुभएको थियो। विसं २०७६ मा एक लाख ६० गुर्जोका बिरुवा निःशुल्क वितरण गर्नुभएका उहाँले यस वर्ष पनि करिब ११ हजार बिरुवा निःशुल्क बाँड्नुभएको छ। एक घरमा एक गुर्जोको बिरुवा हुर्काएर विभिन्न रोगबाट बच्ने शक्तिका लागि औषधि बनाउन सकिने राजलवटको विश्वास छ।

आयुर्वेद शास्त्रको 'यस्य देशस्य यो जन्तो : तस्य तद् औषधं हितम्' अर्थात् मानिस जुन स्थानमा जन्मन्छ उसलाई औषधिको काम गर्ने वनस्पति त्यहीँ हुन्छ भन्ने वचनका आधारमा प्रत्येक घरमा एउटा गुर्जोको बिरुवा रोपाउने अभियानमा आफू लागेको उहाँ बताउनुहुन्छ । घरसँगै सार्वजनिक स्थलमा पनि गुर्जो रोपेर मानवलाई आवश्यक परेका बेला औषधिका रूपमा उपयोग गर्न सकिने विश्वास लिइएको छ।

स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी नागरिकहरुले जान्नै पर्ने कुराहरु

- स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम हो ।
- यो कार्यक्रम आ.ब.२०७२।०७३ मा कैलाली जिल्लाबाट शुरु भएको हो ।
- काठमाडौ र ललितपुर बाहेक सबै जिल्लाहरुमा कार्यक्रम लागू भै सकेको छ ।
- प्रत्येक वडामा रहेका दर्ता सहयोगी मार्फत यस कार्यक्रममा आबद्ध हुन सकिन्छ ।
- यो पारस्परिक सहयोग आदान प्रदान र सामाजिक साझेदारीमा आधारित कार्यक्रम हो ।
- ५ जना सम्मको परिवारलाई वार्षिक रु.३५००।- योगदान रकम तिरेर रु.१,००,०००।- सम्मको स्वास्थ्य उपचारको सुविधा पाईन्छ ।
- ५ जना जना भन्दा बढी सदस्य भएको परिवारलाई वार्षिक रु.३५००।- मा प्रति थप सदस्य रु.७००।- तिर्नु पर्छ । साथै प्रति थप सदस्य रु.२०,०००।- वृद्धि हुदै जान्छ र परिवार संख्या अनुसार बढीमा रु.२,००,०००।- सम्मको स्वास्थ्य उपचारको सुविधा पाईन्छ ।
- जेष्ठ नागरिक लगायत तोकिएका लक्षित वर्गहरुलाई पूर्ण तथा आंशिक छुटको व्यवस्था छ ।
- आफु बसोबास गरेको नजिकैको स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा सूचीकृत भएको सरकारी स्वास्थ्य संस्थालाई प्रथम सेवा विन्दुको रुपमा राखी सेवा लिन सकिन्छ ।
- सेवा लिन जाँदा आवश्यकता अनुसार प्रथम सेवा विन्दु रहेको स्वास्थ्य संस्थाबाट रेफर भई विशिष्टिकृत स्वास्थ्य संस्थामा जान सकिन्छ तर आकस्मिकको हकमा रेफर हुनु पर्दैन ।
- सबै नागरिकहरु सचेत र सहयोगी भई सेवा लिने प्रक्रियमा सहभागी हुनुपर्दछ ।
- सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्था, नागरिक तथा सरोकारवाला निकायहरुको आपसी समन्वय, सहकार्य र समझदारीबाट मात्र यस कार्यक्रमलाई सफल पार्न सकिन्छ ।

"स्वास्थ्य सेवामा सर्वव्यापी पहुँचका लागि स्वास्थ्य बीमा"

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य बीमा बोर्ड
टेकु, काठमाण्डौ

थप जानकारीका लागि
www.hib.gov.np मा लग ईन अथवा कार्यालय समय भित्र
टोल फ्रि नं. १६६००१११२२४ मा फोन गर्नुहोस ।